

ผูกหัวใจไม่ต้องใช้คำพูด...BEE SEASON

นำเสนอเมื่อ : 20 มี.ค. 2552

Bee Season – “เมื่อถึงคราที่คำพูดไร้ความหมาย”

Bee Season - ผูกหัวใจไม่ต้องใช้คำพูด

เรื่องราวของพ่อผู้หมกมุ่นต่อการฝึกสอนลูกสาวผู้เปี่ยมด้วยพรสวรรค์ของเขา เพื่อเข้าแข่งขันชิงแชมป์สะกดคำศัพท์ระดับประเทศ ซึ่ง Eliza (Flora Cross)

ก็แสดงให้เห็นถึงความสามารถอันน่าทึ่งที่ Saul (Richard Gere) พ่อของเธอได้ทุ่มเทให้ แต่ยิ่ง Eliza พบกับความล้มเหลวมากขึ้นเท่าไร ความมุ่งมั่นของ Saul ก็ทวีตมากยิ่งขึ้น อันเป็นสาเหตุถึงความเปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่หลวงของสมาชิกทุกคนในครอบครัว ทั้งการทำตัวแปลกไปของแม่ (Juliette Binoche) และพี่ชายคนโตที่เริ่มตีตัวออกห่างจากคำว้าครอบครัว ปัญหาต่างๆดูจะถาโถมเข้ามาพร้อมๆกับการแข่งขันสะกดคำระดับชาติที่ใกล้จะมาถึงโดยไม่มีใครรู้ว่าปัญหาทุกอย่างจะลงเอยเช่นไร...

ตอนแรกทีเห็นเนื้อเรื่องคร่าวๆของหนังเรื่องนี้มีหนัง 2 เรื่องผุดเข้ามาในหัว เรื่องแรกคือ **Akeelah And The Bee** หนังที่เล่าเรื่องราวของเด็กผู้หญิงที่มีพรสวรรค์ด้านการสะกดคำ กับอีกเรื่องคือ **Little Miss Sunshine** หนังครอบครัวอารมณ์ดีที่วนเวียนกับการส่งเด็กหญิงตัวน้อยของครอบครัวในการประกวดนางงามรุ่นจิ๋ว แต่สำหรับ **Bee Season** นั้นมีความเป็นดรามามากๆ รวมไปถึงถึงนัยยะทางความเชื่อและศาสนาต่างๆที่แฝงอยู่เกือบตลอดทั้งเรื่องอีกด้วย แต่ตัวหนังเองก็ยังสามารถเล่าเรื่องได้อย่างค่อนข้างน่าสนใจไม่น้อยเลยทีเดียว

นักแสดงต่างๆในเรื่องก็เด่นไม่น้อย โดยได้ดารานุ่มขวัญใจสาวๆรุ่นใหญ่อย่าง **“Richard Gere”** (ดารานุ่มคนเดียวที่ผมคิดว่าไวผมขาวแล้วหลอที่สุด) มารับบทเป็นพ่อที่ต้องเจอกับปัญหาต่างๆได้อย่างเป็นธรรมชาติ พร้อมด้วย **“Juliette Binoche”** ที่ยังคงรักษามาตรฐานการแสดงไว้ได้ไม่มีตกหล่น อีกรายที่ถือว่าเด่นที่สุดในเรื่อง **“Flora Cross”** ก็ถือว่าสอบผ่านครบทั้งการแสดงและความน่ารักของหนูน้อยคนนี้

สิ่งที่ดูเหมือนจะเป็นจุดศูนย์กลางของเรื่องก็คงจะไม่พ้นเรื่องราวของ Eliza ลูกสาวคนเล็กในครอบครัวที่ค้นพบว่าตัวเองมีความสามารถในการสะกดคำเป็นเลิศ โดยที่ผู้เป็นพ่อและแม่ไม่เคยสังเกตเห็นมาก่อน จะมีก็แต่พี่ชายและครูที่โรงเรียนของเธอเท่านั้นที่พอจะเห็นแววพรสวรรค์ด้านการสะกดคำของเธอ ซึ่งกว่าพ่อและแม่จะรู้ว่าตอนที่เธอชนะการประกวดระดับโรงเรียนไปแล้ว โดยผู้เป็นพ่ออย่าง Saul ที่ปกติจะหมกมุ่นกับการทำงานเป็นอาจารย์มหาวิทยาลัยอยู่ก่อนแล้วเริ่มหันมาให้ความสนใจให้กับลูกสาวคนนี้ทั้งการหาเวลาวางมาฝึกสะกดคำกับ Eliza การพูดคุยกับเธอมากขึ้น ตลอดจนจนเป็นตัวตั้งตัวตีพาเธอไปแข่งขันยังสถานที่ต่างๆ ซึ่งน่าจะนับเป็นครั้งแรกที่ Saul

ให้ความสำคัญกับคนในบ้านมากกว่างานที่ทำอยู่ ด้าน **Miriam**

ผู้เป็นแม่ที่รู้สึกภูมิใจในลูกสาวคนนี้ไม่ต่างจากสามีของเธอเลย เพียงแต่ว่าในความรู้สึกนั้นก็กลับมีความรู้สึกแปลกๆ **“บางอย่าง”** ในตัวเธอที่เธอก็ไม่สามารถเข้าใจได้ป็นอยู่ด้วย และสุดท้ายกับลูกชายคนโตในบ้านหลังนี้ที่กำลังเป็นวัยรุ่นหัวเลี้ยวหัวต่อที่ภูมิใจในตัวน้องสาวของเขาไม่แพ้ใคร และดูเหมือนเขาจะสนิทกับ **Eliza** มากกว่าทุกคนในครอบครัวเพราะทั้งคู่มักจะเปิดใจคุยกันได้ทุกเรื่องอยู่เสมอ

เมื่อเวทีการแข่งขันสะกดคำเริ่มใหญ่ขึ้นจากระดับโรงเรียนเป็นระดับเขต ก่อนที่จะมาถึงระดับประเทศ ก็ดูเหมือนกับว่า **“ปัญหา”** ในครอบครัวของพวกเขาทั้งคู่จะใหญ่และตีวงกว้างมากขึ้นเช่นกัน เริ่มจาก **Miriam** ผู้เป็นแม่ที่เคยมีอดีตอันเลวร้ายมาก่อนทำให้เธอเกิดอาการ **“จิตหลอน”** อย่างอ่อนๆ เสมอมา ทุกครั้งที่เธอกำลังดำเนินชีวิตตามปกติในแต่ละวัน เธอก็มักจะได้ยิน **“เสียง”** หนึ่งในเสียงในหัวของเธอสั่งให้เธอทำบางอย่าง โดยส่วนมากจะเป็นการรังดูเขาบ้านของชาวบ้านแล้วเข้าไปขโมยสิ่งของที่ **“ส่องแสงแวววาว”** ออกมา และอาการของเธอก็จะรุนแรงขึ้นหลังจากเธอได้คุยกับ **Eliza** ในคืนหนึ่งหลังการแข่งขัน

“ลูกสามารถสะกดคำยากๆ อย่างนั้นได้อย่างไรกัน ลูกเห็นอะไรเวลาลูกหลับตา ?”

Miriam

เอ่ยถามลูกสาวด้วยความสงสัยหลังสังเกตเห็นลูกบนเวทีตอนประกวดแล้วมักจะหลับตาทุกครั้งทีสะกดคำ

“หนูได้ยินเสียงของคำ

ทุกครั้งเวลาหนูหลับตาหนูมักจะได้ยินเสียงของใครสักคนที่หนูไม่รู้จักมากกระซิบบอกตัวอักษรต่างๆ หนูก็จะเห็นมัน เห็นตัวอักษร สุดท้ายก็เหลือแค่ว่าออกมาเป็นคำเท่านั้น”

คำตอบของ **Eliza**

ทำให้ผู้เป็นแม่หนาทอดสิดด้วยความเป็นกังวลว่าลูกตัวน้อยของเธอจะมีอาการแบบเดียวกับเธอ หลังจากนั้นอาการหลอนของเธอก็ดูจะรุนแรงขึ้นเธอเริ่มไปดูเขาบ้านคนอื่นไปขโมยของมากขึ้นจนกระทั่งถูกตำรวจจับ ซึ่งเรื่องแค่นี้อาจจะทำให้ **Saul** เขาใจภรรยาบางทีกว่าตำรวจไม่พาเขาไปยังโกดังแห่งหนึ่งที่ **Miriam** อ้างว่าได้เขาเป็นเวลาหลายปีแล้วเพื่อเก็บสิ่งของที่ได้จากการขโมยมา ซึ่งทุกอย่างล้วน เป็นสิ่งของเครื่องใช้ที่ **“ส่องแสงแวววาว”** จำพวกเครื่องแก้ว โมบาย กระจุ

ของประดับบ้านสารพัดนำมาถักทอเป็นมานขนาดใหญ่เต็มไปทั่วโกดัง นั้นทำให้ผู้เป็นสามีอย่างเขาเริ่มไม่เข้าใจในความนึกคิดของภรรยาในตอนนั้นแล้วนอกจากคิดว่าเธอกำลังป่วยอยู่เท่านั้น **ดู** ด้าน **Saul**

ผู้เป็นพ่อหลังจากทุ่มเวลาให้กับลูกสาวในการแข่งสะกดคำก็เริ่มที่จะตระหนักแล้วว่าบางทีที่ผ่านๆ มาเขาอาจจะไม่ได้ เป็นผู้นำครอบครัวที่ดีอย่างที่คิดก็เป็นได้

เพราะเขาไม่ได้เอาใจใส่ภรรยาและสังเกตถึงอาการที่เธอเป็นเลยตลอดระยะเวลาที่อยู่ด้วยกัน ทั้งยังเหวอความสนใจไปที่ลูกสาวคนเล็กโดยปล่อยให้ลูกชายคนโตไว้ให้โดดเดี่ยวอีกต่างหาก

ส่วนลูกชายคนโตหลังผู้เป็นพ่อทุ่มความสนใจไปที่น้องคนเล็กหมดแล้ว โดยไม่ค่อยได้มาใส่ใจกับเขามากนัก จากยามวางที่เขามักจะใช้เวลาเล่นดนตรีที่ชอบในห้องนอนก็ต้องถูกสั่งห้ามเพราะพ่อบอกว่าจะเป็นการรบกวนน้องที่กำลังฝึกสะกดคำอยู่ จนเหมือนเป็นสวนเกินในครอบครัว เป็นที่รู้กันว่าเด็กในวัยนี้ต้องการ **“สิ่งยึดเหนี่ยวจิตใจ”** ในการดำเนินชีวิตบ้าง แต่เขาก็ไม่คิดว่าคนอย่างพ่อของเขาจะเป็นที่ปรึกษาของสิ่งนั้นได้ในเวลานี้ ความสับสนต่างๆที่ถาโถมเข้ามาทำให้เขาพยายามไปประกอบพิธีกรรมทางศาสนาต่างๆไม่ซ้ำกัน เพื่อหาเพียงที่แห่งเดียวที่เขาจะฝากหัวใจไว้ให้ได้พักพิงบ้าง จนกระทั่งมาเจอกับสาวสวยนางหนึ่งที่ชวนเขาเขารวมกับกลุ่มคนของศาสนาฮินดู และที่นี้เองที่ทำให้ความสับสนต่างๆในใจได้บรรเทาลง สุดท้ายกับ **Eliza** น้องเล็กของบ้านที่ดูเหมือนว่าการที่พ่อของเธอที่เธอคิดเสมอมาว่าไม่เคยสนใจหรือรักเธอเลยมาทุ่มเทเวลาและความสนใจให้กับเธอในการเตรียมการแข่งจะเป็นเรื่องดี แต่ในทางเดียวกันมันก็เป็นการสร้าง **“ความกดดัน”** ให้กับเธอด้วย เพราะเธอเชื่อว่าถ้าเธอทำให้พ่อผิดหวังพ่ออาจจะหันไปไม่สนใจเธอ ไม่รักเธออีกเหมือนเมื่อก่อนก็เป็นได้ ยิ่งเมื่อเธอรู้ว่าแม่ของเธอป่วยและพี่ของเธอถูกจับได้ว่าชอบมาหมกมุ่นอยู่กับชมรมทางศาสนาแล้ว คงไม่แปลกที่เธอจะนึกโทษตัวเองว่าเป็น **“ต้นเหตุ”** ของปัญหาทั้งหมดในครอบครัว

“พระเจ้าคือทุกสิ่งทุกอย่าง แต่ว่าแม้แต่พระเจ้าก็ต้องการอีก ประสบอีก ให้อีก พระเจ้าจึงสร้างภาษาที่ใช้บรรจุซึ่งความสามารถของขงขวัญขึ้นนี้ แสงบริสุทธิ์ของพระเจ้า แสงศักดิ์สิทธิ์ที่หล่อหลอมภาษาขึ้นนี้ แนนอน ภาษาขึ้นนี้ไม่สามารถบรรจุแสงที่มากมายนี้ไว้ได้จึงแตกทำลายภาษาขึ้นนี้แล้วทำให้เศษเล็กเศษน้อยกระจายไปในการสร้างสรรค์ครั้งใหญ่ ที่นี้หน้าที่ของมนุษย์คือค้นหาและรวบรวมเศษเล็กเศษน้อยเหล่านั้นเพื่อสร้างภาษาขึ้นซึ่งก็คือโลกของเราใหม่อีกครั้ง” (ทิคคูน โอลัม - การชอมแซมโลก)

ข้อความข้างต้นเป็นสิ่งที่ Saul

พยายามสอนลูกศิษย์ในห้องเรียนและเป็นสิ่งที่เขาพูดให้คนในครอบครัวฟังอยู่เสมอ ซึ่งมีนสะท้อนไปยังพฤติกรรมของ Miriam ที่อ้างถึงการเก็บรวบรวมแสงจากสิ่งที่เธอขโมยมา ถ้ามองกันตรงๆในหนึ่งจะเห็นว่า Saul มักจะไม่ค่อยพูดในสิ่งที่ตัวเอง “รู้สึก” จากใจแต่จะพูดในสิ่งที่ “เชื่อ” จากสมองมากกว่า จึงทำให้อาจจะเห็นสาเหตุหนึ่งที่ลูกทั้ง 2 รู้สึกห่างเหินกับผู้เป็นพ่อ อีกอย่างที่มองเห็นในครอบครัวนี้ก็คือ การที่คนในครอบครัวไม่เปิดใจพูดกันอย่างตรงไปตรงมา (เว้นแต่ระหว่างลูกทั้ง 2 คนที่เปิดใจคุยกันบาง)

ถ้าจะคุยก็จะเป็นเพียงแค่ถ้อยคำประโยคสั้นๆเท่านั้น จากที่ 2 พี่น้องเขาจดหมายสำคัญของตัวเองตลอดมาในโตประดูห้องพ่อของพวกเขาสื่อได้ชัดเจนในเรื่องของการที่เป็นครอบครัวที่ขาด “ความใกล้ชิด” ที่จะเปิดใจหรือคุยกันตามประสาพ่อลูกๆทั่วไป

“คนเราพูดคุยติดต่อกับพระเจ้าได้ไม่ใช่แค่พูดมนต์แต่ให้พระเจ้าฟังเรา และบางครั้งในกรณีพิเศษก็ให้พระเจ้าพูดคุยกับเรา ให้พระเจ้าไหลผ่านตัวเรา การเพ่งสมาธิไปที่ตัวหนังสือจิตใจจะเปิดกว้าง ซึ่งเป็นวิธีที่พิเศษที่สุดของการอยู่กับพระเจ้า” (นักลัทธิลึกลับ)

ข้อความข้างต้นถูกสื่อออกมาในฉากการแข่งขันของ Eliza บนเวทีต่างๆ โดยระหว่างที่เธอหลับตาผู้ชมก็จะได้ยินเสียงกระซิบเบาๆเหมือนกับที่ Eliza ได้ยิน พร้อมกับเห็นตัวอักษรไปพร้อมๆกัน และช่วงสุดท้ายของหนัง ก่อนวันที่ Eliza จะขึ้นเวทีแข่งสะกดคำระดับประเทศ แล้วยลางคิดถึงคำพูดนี้ เมื่อเธอเพิ่งไปที่ตัวอักษรในห้องก่อนที่จะลอยขึ้นจากพื้นพร้อมกับตัวอักษรที่ลอยเหมือน "ภาษาที่เต็มไปด้วยแสง" หลุมผานตัวเธอก่อนที่จะลมลงกลางห้อง ซึ่งตรงนี้ผู้ชมอาจจะตีความถึงเรื่องของการที่ Eliza ได้ใกล้ชิดกับพระเจ้าอย่างที่เรื่องของนักลัทธิลึกลับที่พ่อเคยเล่าให้ฟังจะเกิดขึ้นกับเธอ กับ การที่ Eliza อาจจะเกิดภาพหลอนอย่างที่แม่เธอเป็นก็เป็นได้ แล้วยแต่จะตีความกันไป

แต่ไม่ว่าสิ่งที่เกิดขึ้นนี้จะเป็นอะไรก็ตาม เมื่อฉากสุดท้ายของหนังมาถึง โดย Eliza เพียงสะกดคำสุดท้ายได้ก็จะเป็นผู้ชนะเวทีการแข่งสะกดคำระดับประเทศได้ดังที่คนเป็นพ่อหวังไว้ และครั้งนี้เมื่อหลับตาเธอยังคงได้ยินเสียงนั้น แต่เมื่อลืมตาภาพของตัวอักษรก็ยังปรากฏอยู่ตรงหน้าเธอเช่นเคย ภาพและเสียงของตัวอักษรที่ไม่เคยผิดพลาดสักครั้งถ้าเธอเลือกที่จะเชื่อและเอยออกมา แต่สุดท้ายเธอก็เลือกในสิ่งที่เธอและคนอื่นในครอบครัวไม่เคยนึกถึงมาก่อน เธอเลือกที่จะ **“ฟังเสียงของตัวเอง”** เป็นครั้งแรก ซึ่งผลที่ออกมาแน่นอนแม่จะไม่เป็นอย่างที่ผู้เป็นพ่อหวังไว้ แต่ภาพที่พี่ชาย น้องสาว และพ่อสวมกอดกันอย่างมีความสุข พร้อมด้วยน้ำตาที่พร่างพูลไหลออกมาอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อนในครอบครัวนี้ รวมถึงผู้เป็นแม่ที่นั่งชมการถ่ายทอดสดอยู่ที่โรงพยาบาลซึ่งรองให้ด้วยความยินดีที่ตรงข้ามกับผลการแข่งที่ออกมา แต่นั่นก็เพราะเธอรู้แล้วว่าตอนนี้ Eliza ได้เลือกในทางที่สมควรที่สุดแล้ว ทางที่เธอไม่สามารถทำได้ ความโล่งใจและดีใจจึงเป็นสิ่งที่ผู้เป็นแม่คนนี้รู้สึกในตอนนั้น และนี่ถือเป็นจุดเริ่มต้นใหม่ของครอบครัวหลังรวบรวมเก็บแสงสว่างมานาน คราวนี้โลกใหม่ของพวกเขา โลกที่มีความเข้าใจกัน ความรักและความสุขก็เริ่มต้นเสียที ...